

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали

III Міжнародної науково-методичної конференції

6 травня 2022 р.

Харків – 2022

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі:

Н.В. Руда – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Л.М. Ямпольська – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

І.А. Скразловська – кандидат філологічних наук, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

К.Є. Жукова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

О.Ю. Озерська – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Н.С. Самойленко – викладач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського-національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди
протокол № 6 від 15.06.2022*

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Матеріали III Міжнародної науково-методичної конференції, 6 травня 2022 р. Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 299 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Сходознавство. Актуальність та перспективи», присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики навчання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди, 2022

Коба Софія. Китаєзнавчий компонент у підручниках для іноземних студентів на прикладі підручника 汉语教程.....	123
Кравчук Ксенія. Урахування вікових особливостей слухачів при навчанні лексики китайської мови.....	125
Куліш Марія. Особливості онлайн-освіти в умовах пандемії COVID-19.....	126
Лобанова Дарина. Розвиток ініціативного говоріння на уроках китайської мови.....	128
Озерська Оксана, Котова Анна. Основні принципи організації самостійної роботи студентів, що вивчають японську мову.....	130
Приходченко Дарина. Гендерні стереотипи в сучасних підручниках з турецької мови.....	132
Приходько Дар'я. Формування навичок діалогічного мовлення на курсах китайської мови.....	135
Руда Наталія, Климова Ангеліна. Особливості вивчення синтаксису складного речення у китайській мові.....	136
Трибушко Наталія. Формування граматичної компетентності на початковому етапі навчання китайської мови у вищій школі.....	138
Фатьянова Катерина. Принципи відбору матеріалів для домашнього читання при вивченні турецької мови.....	140
Федорченко Анна. Використання автентичного поетичного матеріалу на заняттях з китайської мови на початковому рівні вивчення мови.....	142
Чихаріна Карина. Особливості роботи з фонетичним аспектом китайської мови.....	143

КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО КРАЇН СХОДУ

Akdenizli Fuat. Türk Matbaacılığının Başlamasındaki Gecikmenin Nedenleri.....	146
Çeliksap Sefa. Fotoğraf Kamerası Arkasında Türk Kadınları.....	148
Karaduman Çetin Can. Birinci Dünya Savaşı Propaganda İllüstrasyonlarında Türk İmgesi.....	150
Kozak Selma. Kent ve Tasarım Özgürlüğü: Kamusal Enstalasyon.....	152
Metin Ayşe Simay. Bilim ve Sanatın Kesişimi: Maskeler.....	155
Metin Mehmet Sunay. Atatürk ve Matematik.....	157
Pirana Yeliz. Kosova'da Türk Olmak.....	159
Şişman Mustafa Semih. Yeniçeriler ve Tabur (Orta) Flamalarının İncelenmesi.....	161
Ümay Duygu. Türkgrafik Tasarım Tarihi'nde Art Deco Yansımaları.....	163
Yalnızcık Perincan. Günümüz Türk Resim Sanatından Kısa Bir Kesit.....	165
Ковтун Наталія. J-HOROR як складова японської культури.....	168
Корнеєва Людмила. Самогубство закоханих у японській культурній традиції.....	170
Кошеленко Олена. Філософсько-естетична концепція кінцугі як засіб конструктивної саморефлексії.....	172
Проша Ольга. Мистецтво іранського шрифту насталік у сучасному дизайні.....	174
Рябухіна Маргарита. Вплив Конфуція на культуру Китаю.....	175
Самойленко Наталя. Елемент традиційного етикету гун шоу (拱手礼) – від давніх часів до сучасності.....	176
Самойлова Сніжана. Особливості китайського етикету за столом.....	178

ІСТОРІЯ СХОДУ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Ахалмосулишвили Теимураз. „აღმოსავლეთის საკითხი
 “ – XIX საუკუნის მეორე ნახევრის ევროპის სახელმწიფოთა დიპლომატიურ და

Під час виконання самостійної роботи велику роль відіграє принцип наочності, який сприяє формуванню більш точного уявлення про предмет, що вивчається, слугує сполучною ланкою між конкретним матеріалом та абстрактним. Зокрема, використання відеоматеріалів японською мовою дозволяє активізувати самостійну роботу студентів за рахунок поєднання вербальних та невербальних засобів комунікації, професійної гри акторів, зміни сюжетної лінії тощо.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Есипов Б. П. Самостоятельная работа учащихся на уроках. Москва: Государственное учебно-педагогическое издательство министерства просвещения РСФСР, 1961. 239 с.
2. Лекції з педагогіки вищої школи / за ред В.І. Лозової. Харків: ОВС, 2006. 296 с.
3. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи при вивченні східної мови як другої іноземної (рівень вищої освіти – бакалавр). Харків.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2021. 20 с.
4. Скаткин М. Н. Совершенствование процесса обучения. Москва: Педагогика, 1971. 208 с.
5. Харламов И. Ф. Педагогика: учеб. Пособие. М.: Высш.шк., 1990. 576 с.

ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ В СУЧАСНИХ ПІДРУЧНИКАХ З ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ

Приходченко Дарина, студентка 3-го курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Науковий керівник: к.ф.н. Скразловська І.А.

Інтерес сучасного суспільства до гендерної культури, який виник завдяки активному жіночому руху та спробам переосмислення ролі чоловіків та жінок, інтенсивно продовжує зростати. Вважається, що дискримінація за ознакою статі та гендерні стереотипи найчастіше спостерігаються в нерозвинених країнах. Але існує велика кількість «передових» країн, які досі не поборолі проблеми, пов'язані з гендерною нерівністю. Гендерні стереотипи широко поширені в системах освіти, засобах масової інформації та в багатьох формах книг, особливо підручниках. Захисники прав жінок в Туреччині продовжують боротися за скорочення гендерної нерівності в усіх сферах життя. А освіта є однією з основних областей, де ці питання повинні бути висвітлені та обговорені.

За законом, у турецькому суспільстві жінки мають такі ж права, як і чоловіки. У великих містах гендерна рівноправність проявляється більше, оскільки сучасна турецька жінка може працювати або не працювати – це виключно її вибір. Чимало жінок отримують вищу освіту, займають керівні посади та беруть участь у політичному житті країни. Проте, як зауважує І. Логвиненко, «у сільській місцевості й досі існує традиційний уклад, в якому жінка займає другорядні ролі. І хоча дружина прислуговує чоловіку, в справах сім'ї вона грає не останню роль. Єдине, що її діяльність, спрямована поза сім'єю, є неприйнятною» [1, с. 178].

Отже, мета нашого дослідження: проаналізувати зміст серії сучасних підручників турецької мови для іноземців «Yedi İklim Türkçe» (видавництво «Yunus Emre Enstitüsü») та «Yeni Nitit» (видавництво «Tömer») з погляду ролі турецьких жінки й чоловіка в сім'ї та суспільстві й виявити основні гендерні стереотипи, відображені в текстах, аудіозаписах та ілюстративному матеріалі зазначених підручників.

У результаті дослідження було виділено такі гендерні стереотипи в аналізованих підручниках:

1. **Диференціація рис характеру кожної статі відповідно до гендерних стереотипів:** хлопчики і чоловіки сміливі, незалежні, творчі, розумні, наполегливі тощо, жінки і дівчатка лагідні, ніжні, емоційні, займають пасивну позицію: очікують, спостерігають за діями хлопчиків і чоловіків або виконують жіночу роботу (Рис. 1 та Рис. 2).

Рисунок 1. Напис: «Розкажи мені казку, мамо».

Рисунок 2. Напис: «Зробіть цей звіт до завтра».

2. **Диференціація сімейних і професійних ролей, які традиційно асоціюються з тією чи іншою статтю:** жінки в основному є домогосподарками, чоловіки є опорою сім'ї, керують сімейним бюджетом і виконують широкий спектр ролей.

Контексти нижче, вибрані нами з аналізованих підручників, відображають нерівні гендерні ролі, які вважаються нормою в Туреччині:

«Прокинувшись, я відразу йду у ванну, щоб прийняти душ. Перед сніданком я голю обличчя й одягаюся, тим часом моя дружина готує сніданок, а після сніданку я йду на роботу».

«Моя мати весь день працювала по дому».

«Коли їхні чоловіки йдуть на роботу, жінки в квартирі відвідують одна одну й п'ють каву, а потім починають займатися домашньою роботою».

«Ніхаль: Я не можу повірити, що потрібно мити так багато посуду».

3. **Диференціація в соціальній і політичній діяльності:** жінки пасивні, чоловіки займають керівні посади. Стереотипи нерівності в текстах та ілюстраціях підручників перетворюються в стереотипи соціальних ролей, які стосуються професійної діяльності, сімейних відносин, прав і обов'язків чоловіків і жінок (Рис. 3 та Рис. 4).

Рисунок 3.

- Матусю, я прибрала у своїй кімнаті. Тепер я можу накрити на стіл.
- Дякую, Едже. Ти допомагаєш мені по дому, тому я менше втомлююсь.

Рисунок 4. Напис: «Заступник директора».

Таким чином, наше дослідження показало, що сучасні турецькі підручники не орієнтовані на формування принципу гендерної рівності, бо відображають стандарти ще доволі патріархального суспільства Туреччини, які представляють «жіноче» як пасивне, з чітко визначеним вузьким колом соціально-професійних ролей. І саме шкільні та університетські підручники можуть і повинні стати інструментом навчання молоді для формування толерантних громадян в Туреччині та зміни уявлень про жінок і чоловіків, показувати шлях до самореалізації особистості у всіх сферах й аспектах її життя, незважаючи на стать.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белочкина Ю., Домановский А., Кульчинский О. и др. Всё о Турции. Харьков: Фолио, 2017. 177 с.
2. İnce B. Gender Stereotyping in Civic Education Textbooks in Turkey Throughout the Republican History. *CTAD*. Volume 14. Issue 27 (Spring 2018). P. 179.
3. İncikabı L., Ulusoy, F. Gender Bias and Stereotypes in Australian, Singaporean and Turkish Mathematics Textbooks. *Turkish Journal of Education*. 2019. 8(4). P. 298–317.
4. Nalan K., Işıl A., Senem G. The Representation of Gender in Turkish as a Foreign Language. *(Tfl) Coursebooks Encuentro*. Issue 27. 2018. P. 96-111.